

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки ОДИН ЦЕНТИВ Закордоном

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0807 4-0237 - Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1019

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

УРЯД ЗАКЛИКАЄ ДО ПЕРЕГОВОРІВ У СПРАВІ СТРАЙКУ В СТАЛІВНЯХ

Вашингтон, 18 грудня. — Сірус С. Чінг, директор Служби Федерального Посередництва закликав на переговори юнію робітників сталевих промисловості і десять представників сталевих промисловості до Вашингтону на четвер. „Можливість перерви продукції в сталевій промисловості — це велика шкода для народу Злучених Держав“ — сказано в телеграмі Чінга. — „Всяке зменшення праці в цій ключевій промисловості негативно відіб'ється на нашій економіці і матиме безпосередній шкідливий наслідок у наших оборонних змаганнях. Добро країни вимагає, щоб я негайно запропонував обом сторонам всі послуги,

які є в моєму розпорядженні в цій справі“.

Тим часом з Пیتсбургу повідомляють, що сталеві промисловці не хочуть поступитися і підвищити платню робітникам більше як на 6 центів, а юнія не хоче відступити від своєї вимоги підвищити на 15 ц., крім інших точок. Тому навіть серед найсприятливіших настрій страйк передбачений і він може позитивно найменше тиждів. Бюро Стабілізації Цін у Вашингтоні не має наміру дати дозвіл на підвищення цін стали понад те, що передбачує закон. Директор Бюро Майкел ДіСал каже, що „ми не можемо окуплювати мир у сталевій промисловості неоправдану підвищеною ціною“.

СТАРИ ПРІЯТЕЛІ і головні архітекти альянтської перемоги в другій світовій війні, альянтський головний командант в Європі ген. Даят Айзенгауер і британський президент Вінстон Черчилль, зустрілися знову на „старому побаченні“ під час теперішніх відвідин Черчилля в Парижі. З поінформованих кол повідомлено, що ген. Айзенгауер потім зрештешуватиме зі своєю політичною кар'єрою і кандидатури на президента Злучених Держав та залишиться на пості в Європі, якщо Англія приєднеться до планованої єдиної європейської армії.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ВИДАВ ПОНАД 26 МІЛЬЙОНІВ НА ВОЯКІВ

Вашингтон. — Е Роланд Гарман, президент Американського Червоного Хреста, виявив, що ця установа видала майже третину усіх своїх фондів в бюджетовім році 1950-51 на допомогу американським воjakам. Загальна сума допомоги досягла \$28,800,000. У перших місяцях Корейської війни треба було дати поміч найближчій рідні самих воjakів, така допомога

становила по \$316,000 місячно. Крім того треба було послати допомогу в несподіваних випадках на Далекій Схід до Європи, Північній Африці, Новій Фундландії, Алясці, Карібських островах, на Гаваї. Для обслуговування воjakів працює в самій Америці персонал А. Ч. Х. в кількості 1,750 осіб. Найуспішнішу допомогу дає А. Ч. Х. воjakам по шпиталях.

МОСКАЛЬ БОЇТЬСЯ ІХАТИ З АМЕРИКАНСЬКОЇ ТЮРМИ ДО СОВЕТІВ

Денвер, у стеїті Колорадо. — Рада паролів стеїту Колорадо оголошує, що совєтський громадянин Александер Дж. Лебедєв, у віці 43 років, має вийти цими днями з тюрми на умовну волю, однак прохає, щоб його не відсилали до його батьківщини. Він подав про-

ханья до президента, щоб його не депортували до Росії. Він був засуджений на кару тюрми за крадіж речей з залізничного сїаду. Він приїхав до Злучених Держав, коли йому було два роки, а в другій світовій війні служив в американській повітряній флотії.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАБОРОНЯЄ УРЯДОВЦЯМ ПРИЙМАТИ ПОДАРУНКИ

Вашингтон. — През. Труман попередив, що урядовці у федеральній службі не сміють приймати ні від кого, крім уряду, жадних подарунків ані брати участь у забавах, які мають на меті впливати на урядовця і викликати його прихильність до якоїсь справи. Президент писав про це в листі до Ремунда Фолі, адміністратора Федерального Бюро Мешкань. Р. Фолі оголосив цей лист публічно і при цьому заявив, що

це стосується до всіх урядовців, а не тільки до його бюро. За непослух такому наказові буде переведена дисциплінарна кара.

● Нема грошей на знищення палачу Моргану в місцевості Глен Ков, на Лонг Айленд, під Нью Йорком, у якій мешкає совєтський делегат ООН. Щоб розібрати цей палач, потрібно для цього 30,000 дол. Громада забрала палача за несплату грошей. Там є 55 кімнат і 55 туалетів, однак ніхто не хоче палача купити, хоч самий ґрунт вартий 15,000 дол.

ХИМЕРНА ПОГОДА У СХІДНІХ СТЕЙТАХ

Вівторок був критичним днем для східних стеїтів з уваги на незвичайну змінливість погоди. Ранком був холод від снігу, який випав попереднього дня. Перед полуднем почав іти дощ, який після обіду перемінювався у справжню бурю. Дощова

буря гнала з такою силою, що в деяких місцях цілковито припинився вуличний рух і навіть перестала йти пошта. В наслідок буревію багато осіб зазнали покалічень, а шпиталі не були в силі вислати амбуляції на всі телефонічні заклики.

В АМЕРИЦІ

● Десять акрів землі з мільйонерським палацом, вартістю в \$100,000, продавала громада Токсидо, у стеїті Нью Йорк, за \$1,500. Місто забрало палац за несплати податків і суми \$10,000.

● Три морські піхотинці, що зникли в бої в Корей, дістали пошестеру почесні медалі з департаменту оборони. Імена героїв такі: лейтенант Роберт Д. Рім з Елізабетта, Па.; сержант Вільям Дж. Вондріч з Карлсбад, Каліфорнія; вояк Волтер К. Монаган з Сїятл, Вашингтон.

● Дружнотетер — це винахід для переривки, чи шифери, які порушують правила іди для авт, бувають п'яні під час випадку. Його винаймають вже в Йонкерсі, Н. Й.

● Стражні агенти асекуративного Т-ва „Пруденшл“ в стеїті Індіана закінчуються. Там повернулося 70 відсотків агентів з стеїту Вісконсин.

● Департамент оборони використовує торговельні літаки для військової мети. Наперед будуть пригнани до служби чотиримоторні літаки. Власники дістануть повідомлення за 48 годин наперед про мобілізацію літаків для військових потреб.

● Десять по десяти роках картку з святощівних побажаннями Губерта А. Флагерті з міста Дженіва, Н. Й. Вона була вислана в 1941 р. на острів Гама, де Флагерті тоді працював. Поки картка дійшла на адресу, він понав у японську неволю. Картка ходила за ним, аж тепер пошта його відішлала.

БРИТАНІЯ І ФРАНЦІЯ ЗАПОВІДАЮТЬ СПІВПРАЦЮ ДЛЯ ОБ'ЄДНАННЯ І ОБОРОНИ

Париж. Британський прем'єр Вінстон Черчилль і секретар закордонних справ Ентоні Іден заповіли вчора зв'язок і співпрацю Британії в справах європейської армії та європейської єдності в далеко більшій мірі, ніж це зробив офіційно британський уряд будь-коли досі. Це стверджено в офіційній заяві, яку проголошено в результаті проведеного наради двох британських державних мужів і їх дорадників з очолюванням прем'єром Рене Плевеном французьким урядом. В спільній заяві стверджено такі головні 4 пункти англо-французької політики: 1. Створення європейської армії є „правильним шляхом“ для виключення демократичної Німеччини в оборонну систему Європи; 2. Всі заходи, які ведуть до скріплення єдності Європи, треба вітати і піддержувати; 3. Британія постановляє задержати свої збройні сили на європейському континенті та зв'язати їх з оборонними силами Європи для спільного вишколу, постачання й діяння на суші, на морі і в повітрі; 4. Британія „зв'яжеться якнайтісніше з європейською обороною спільнотою в усіх ста-

го розвитку“. В заяві сказано, що планова єдиная європейська армія буде великим кроком для об'єднання Європи та для скріплення оборонних завдань Північно-Атлантичного Пакту. Особливо згадується в цій заяві теж про план Шумана, який передбачує злиття європейської вугільної і сталевих промисловостей, та який вважається господарською базою для політичного об'єднання Європи. Піддержуючи всі ці заходи та заповідаючи свою співпрацю в них, Британія, проте, відмовляється від формального включення в них.

ЄВРОПА ПЛАНУЄ ВЛАСНИЙ ОСЕРЕДОК АТОМОВИХ ДОСЛІДІВ

Париж. — Тут в головній квартирі Виховної, Наукової і Культурної Організації Об'єднаних Націй (ЮНЕСКО) відбувається конференція вчених спеціалістів в атомовій енергії, на якій видигнетно пропозицію побудувати в Європі окремий осередок атомових дослідів на міжнародній базі і цим з одного боку припинити „втечу“ молодих європейських атомових вчених і спеціалістів до Злучених Держав, а з другого боку незалежити Європу від

Америки в тій важливій ділянці модерної науки. Уже у виступі теперішній нарад мав би бути пригтований відповідний конкретний план переведення в життя цього задуму. План буде пригтований тільки „в принципах“ і після забере ще бодай рік часу, щоб його спецізувати та представити урядам заінтересованих європейських країн. Кошти самих студій мали б вносити коло 200 тисяч доларів, а кошт будови такого європейського атомового осередку передбачується на 15 до 18 мільйонів доларів. Місця для такого осередку ще не визначено, але швейцарський уряд вже запропонував свою територію. В теперішніх нарадах, крім цілого ряду інших європейських вчених, беруть участь відзначені нагородою Нобля Н. Боґр, В. Гайзенберг та сер Дж. Томсон.

ВІДОМІ АМЕРИКАНСЬКІ ПРОКОМУНІСТИ ПОЇХАЛИ ДО РОСІЇ

Вашингтон, 18 грудня. — Сенатські слідчі чинники виявили, що 14 американських провідних членів різних робітничих юній, відомих своїми прокомуністичними настроями, дістали паспорти на виїзд до Європи, а тепер опинилися в Совєтах. Вони дістали на дорожні гроші від своїх юній. Голова сенатської підкомісії внутрішньої Безпеки, сенатор Пат МакКарран, заявив, що в московських газетах опубліковано промови цих американців, які вони виголосили при різних нагодах і в яких вони вихваляють совєтську владу. Підкомісія оголосила протомісі таємних переслухань підкомісії з якого видно, що американські юнієти брали участь в першотравневій параді у Москві, сиділи поруч Сталіна і дістали по \$50 на купівлю подарунків в Росії. За це сен. Мек Карран скритикував гостро департамент стеїту, закидаючи

йому недогляд при видаванні паспортів до країн Західної Європи, через яких вони дістали американські віза в Європі на продовження подорожі до Росії.

НОВІ МИСТЕЦЬКІ УСПІХИ РОМАНА ПРИДАТКЕВИЧА

Морей, Кентокі. — В останій повідомленнях департаменту мистецтва Морейського Стеїтового Каледжу подибується згадка про нові успіхи видатного нашого композитора і музиканта, проф. Романа Придаткевича. Дня 11-го грудня там відбувся концерт струнної оркестри, в програму якої була включена теж „Симфонія з невідомої кантати“ Баха-Придаткевича. Оркестрою диригував — Дейвид Гованс, при асисті Р. Придаткевича. Цей самий департамент проголосив програ-

му концертів творів Беттовена у скрипковому виконанні Романа Придаткевича та при фортепіановому аккомпаніменті Ганни Придаткевич. Один з цих концертів вже відбувся 27-го листопада, а дальші відбудуться 15-го січня, 19-го лютого і 18-го березня наступного року. Проф. Придаткевич своїми композиціями та своєю мистецькою інтерпретацією музичних творів здобув собі великий авторитет та признання в американських музичних колах. Проблізна рік тому відомий американський диригент Стоковський з великим успіхом виконав Денвер, Колорадо, Симфонію Придаткевича. Впродовж останніх місяців проф. Придаткевич дав низку концертів в поодиноких місцевостях стеїтів Теннесі і Луїзіана, здобуваючи собі суперлятивну оцінку місцевої критики, що називає його „одним з перших композиторів-скрипачів Америки“, завжди підкреслюючи його українське походження та красу виконуваних ним українських композицій.

ПОМЕРЛА ПИСЬМЕННИЦЯ ДОРОТІ ДІКС

Нью Орліс, 16 грудня. — У шпиталі Туро померла у віці 90 років письменниця, відома упродовж 55 років своєю письменницькою творчістю під іменем Дороти Дікс. Її дійсне ім'я було Елізабет Меріетер Гілмер. Вона славилася як дорадниця закоханим, яким давала шлюбні поради у відповідь на писані до неї листи. Та-

ких листів вона діставала по 2,000 тижнево. Відповіді на ці листи містили різні газети з підписом Дороти Дікс, і їх читали мільйони людей. Крім любовних порад, вона була кореспонденткою часописів під час голосних судових розправ. Почада писати з конєчності, щоб утримати свого хворого чоловіка. Її річний прибуток нараховували на \$75,000.

ПРОГОВОРЕНО СПИСОК АЛІАНТСЬКИХ ВОЯКІВ В КОМУНІСТИЧНОМУ ПОЛОНІ

3 ПОНАД 11.000 ПРОПАВШИХ АМЕРИКАНЦІВ ТІЛЬКИ 8.198 НА СПИСКУ; ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ПОЛОНЕНИХ АЛІАНТІВ — 11.559; ПОЛОНЕНИХ ЧЕРВОНИХ — 182.474

Токіо, 19 грудня. — Альянтське командування проголосило сьогодні переданий вчора комуністичними представниками на мирових переговорах в Панмунджом список полонених червоними альянтських воjakів в Корей, на якому, між загальною кількістю 11.559 альянтських полонених є тільки 3.198 американців, хочадосі понад 11.000 самих тільки американців зараховано до „пропавших в акції“.

ГЕН. ДІН НА СПИСКУ ПОЛОНЕНИХ

Мунсан, Корей. — На переданому комуністами списку альянтських полонених є теж ім'я генерала Вільяма Ф. Діна, відомого героя з Таеджон, названого між „пропавшими в акції“ вже в перших місяцях війни. Ген. Дін перший в корейській війні був відзначений Медалею Честі. Згідно з комуністичним списком, він мав перебувати в комуністичному таборі полонених в Пйонгянґ. Проте, альянтське командування попереджує, що доля ген. Діна все ще залишається загадкою, бо хоча його ім'я є на списку полонених, проте там не подано його військового серійного числа, як це зроблено теж у випадку ще тільки чотирьох інших полонених на списку. Про ген. Діна кружляли всілякі погослови й навіть зголушувалися такі, які „на власні очі“ бачили його трупа. Альянтське командування попе-

реджує, що комуністичний список може бути неточний, що ще можуть бути прикрі і приміні розчарування, бо комуністи не погоджуються випустити до таборів полонених комісію Червоного Хреста, яка перевірила б виготовлений ними список. Рівночасно департамент оборони у Вашингтоні почав негайно висилку повідомлень до найближчих родин названих на списку полонених, теж зі свого боку перестерігаючи, що список не був перевірений і в ньому могли б бути неточності. В американська преса проголосила подані на комуністичному списку імена і їх теж відчитується серіями через усі радиостанції. Між проголошеними досі в пресі іменами (до літеру „Е“) є деякі, що їх можна б вважати українськими: Баранський, Варголомів, Вілик, Долинський, Донецький, Челюсник, Хома, Дутра та ін.

ПІВДЕННІ КОРЕЙЦІ „ПРИГОЛОМШЕНІ“ КОМУНІСТИЧНИМ СПИСОМ ПОЛОНЕНИХ

Пусан, Корей. Представник очолюваного президеітом Синґманом Рі уряду південно-корейської республіки заявив, що населення Південної Корей „приголомшене“ нестачею переданою комуністами списку полонених, за яким може скриватися найстрашніша людська трагедія і рівночасно злочин. На списку подано

всіх 11,559 альянтських полонених, в тому-тільки 7,000 корейців, тоді коли на списку південно-корейського командування є понад 88,000 корейських воjakів, зарахованих до „пропавших в акції“. Що могло статися з тими понад 80,000 пропавших корейців, що їх немає на комуністичному списку полонених? Крім того, південно-корейський уряд, оправданно підозрюючи страшний злочин комуністичного народодовства з неточністю списку, домагаться теж, щоб комуністи розраховувалися з тих десятих тисяч цивільних корейців, яких вони інтернували. Корейський уряд окремо висловлює свою радість, що на списку полонених є ген. Дін, якого називає „великим воjakом і приятелем Корей“.

СОВЕТИ ПОВІДОМИЛИ ПРО РОЗСТРІЛ ДВОХ ВИШКОЛЕНИХ АМЕРИКАНЦЯМИ „ДИВЕРСАНТІВ“

Лондон. — Совєтське офіційне агенство ТАСС повідомило про розстріл в Совєтському Союзі двох осіб, що мали бути звербовані американцями в таборі скитальців в Німеччині та окремо вишколені і після скинени на парашути на території Совєтського Союзу в цілях „шпигунства і диверсії“. Страчені, якійсь А. І. Османов та І. К. Саранцев, ніби призналися на суді, що минулого літа американці скинули їх на території Молдавської ССР. Вони були арештовані совєтськими властями безпечно і при них знайдено фальшиві доку-

менти, зброю та „інші засоби для ведення шпигунської і диверсійної активності“, як теж більші суми грошей. Османов і Саранцев мали признатися, що вони, після відповідного вишколу, були переселені американцями до Греції і після скинени на совєтській території. Після виконання своїх завдань — вони мали перейти до місцевості Карс в Туреччині і там зустрітися з американськими розвідниками. Представник державного департаменту у Вашингтоні заявив, що „ми нічого не знаємо про тих людей і нам теж нічого невідомо про цей випадок.“

ПОЧАЛИСЯ ВИБОРИ В ІРАНІ

Тегеран. Іранський прем'єр виголосив вчора передвборчу промову, започатковуючи цим формально самі вибори, що мають в цій країні довгу і складну процедуру. Негайно після того прем'єр відбув нараду з новоствореною „великою радою“ для переведення красивих виборів, які почалися від вибору і влаштування виборчих приміщень. Губернатор Тегерану запросив 108 представників шістьох категорій населення та запропонував їм вибрати окремі комітет, зложений з дев'ятьох осіб, що й мав би практично зайнятися переведенням виборів. Подібні заходи почалися вже теж в північних провінціях країни. Вибори в південних районах мають відбутися пізніше. Прем'єр в своїй передвборчій промові висловлює жаль, що йому не пощастило перевести в парламенті нового виборчого закону вже перед цими виборами, що ще відбудуться на підставі закону з-перед 40 років. В Ірані має право голосувати кожний чоловік, у віці понад 20 років.

В СВІТІ

● Голова еспанського уряду, ген. Франко, заявив, що „Еспанія готова всіма можливими способами допомогти Злученим Державам в обороні західної цивілізації перед більшовизмом“ — повідомив конгресмен Кеннет В. Кітінґ, республіканець з Нью Йорку, що тепер саме є на відвідинях в Мадрид.

● Британський Французький представники в Москві передали совєтському уряду дипломатичні листи, правдоподібно з відповіддю цих країн на совєтське обвинувачення відносно альянтської оборонної підготовки на Вільському Сході.

● Комуністична преса, зокрема варшавська „Трибуна Люду“, виступила з обвинуваченнями проти католицьких списків, зокрема проти архієпископа Стефана Вишньського, теперішнього примааса, закидаючи їм „відступити патріотизму“ та негативне ставитися відносно польських претензій до східно-німецьких територій.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates: PEREDPLATA, SUBSCRIPTION RATES, and prices for one year, six months, and three months.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів. За оголошення редакція не відповідає. Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Вок 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СТРАЙК В СТАЛЕВІЙ ПРОМИСЛОВІСТІ

Президент "Юнайтед Стіл Воркерс оф Америка", Філіп Морей, заявив, що робітники його юні, яка належить до Конгресу Індустріальних Організацій, вийдуть на страйк в півночі 31 грудня цього року.

Сталева промисловість, як відомо, заважає на всьому господарстві країни. В політиці кажуть в Америці, що "як іде Мейн, так іде ціла країна".

Підвищення чи зниження сталевих виробництва заважає глибоко на різних інших господарських ділянках. Що більше: доля робітників в сталевій промисловості дуже впливає на долю робітників в інших галузях промисловості.

Як звичайно в таких справах буває, кожна сторона спихає вину за страйк на другу. І так Морей добає у представників сталевих промисловості тільки "вперту обструкцію".

Коли б так сталося, що оголошений юніс страйк на 31 грудня дійсно почався б і тривав тільки один тиждень, як це дехто передбачує, то з цього була б величезна шкода.

Коли б так сталося, що оголошений юніс страйк на 31 грудня дійсно почався б і тривав тільки один тиждень, як це дехто передбачує, то з цього була б величезна шкода.

НЕПОКІРНА УКРАЇНА

"Дивні речі діються в Україні", "Україна не вміщується в совєтську рабеласницьку систему" — це були твердження в американських коментарях до недавніх повідомлень московських урядових "Ізвєстій".

Кілька днів після повідомлення "Ізвєстій", агентство Асошіейтед Пресс подало — як за ним повторює бостонський "Кришчін Сайенс Монітор" — чергову вістку про "безупинні удари" Москви проти України.

Центральний Комітет комуністичної партії веде розгладану кампанію проти буржуазного націоналізму в сучасному українському мистецтві і літературі.

Річ природна, що насувається питання, яким письменником був Микола Гоголь — українським чи російським.

Український загаль у вільному світі вже можна б сказати, привзначився квітше сприймати і реагувати на всі прояви безпосередньої, активної боротьби проти окупанта.

Сам Микола Гоголь виховуваний був в українським середовищі, жив у добу Тараса Шевченка: не чужим було йому українське патріотичне покоління Кирило-Методіївців.

Сам Микола Гоголь виховуваний був в українським середовищі, жив у добу Тараса Шевченка: не чужим було йому українське патріотичне покоління Кирило-Методіївців.

Сьогодні, шість років після формального закінчення другої світової війни, залізана злона, що нею відгородила Москва поневолені нею народи від більшого світу, затіснилася ще більше і через неї тільки рідко коли та з великим опізненням пробиваються вісті про те, що "там" діється.

Микола Чубатий.

Чи Микола Гоголь український письменник?

В наступному 1952 році припадає сто літ від смерті письменника Микола Гоголя. Сто літ це вже ювілейний шмат часу і річ природна, що в соті роковини відзначать таку важливу подію на полі всевітньої літератури.

Річ природна, що насувається питання, яким письменником був Микола Гоголь — українським чи російським.

Сам Микола Гоголь виховуваний був в українським середовищі, жив у добу Тараса Шевченка: не чужим було йому українське патріотичне покоління Кирило-Методіївців.

Сам Микола Гоголь виховуваний був в українським середовищі, жив у добу Тараса Шевченка: не чужим було йому українське патріотичне покоління Кирило-Методіївців.

Сам Микола Гоголь виховуваний був в українським середовищі, жив у добу Тараса Шевченка: не чужим було йому українське патріотичне покоління Кирило-Методіївців.

зволіють на проголошення щоденних повідомлень з поля визвольного бою, що охоплює цілу країну і звес нарід. Але вже й ці вістки, що їх змушений передавати сам ворог, говорять своєю мовою, а між їхніми рядками можна вичитати, що боротьба продовжується, поширюється і радикалізується.

Микола Чубатий.

Чи Микола Гоголь український письменник?

В наступному 1952 році припадає сто літ від смерті письменника Микола Гоголя. Сто літ це вже ювілейний шмат часу і річ природна, що в соті роковини відзначать таку важливу подію на полі всевітньої літератури.

Річ природна, що насувається питання, яким письменником був Микола Гоголь — українським чи російським.

Сам Микола Гоголь виховуваний був в українським середовищі, жив у добу Тараса Шевченка: не чужим було йому українське патріотичне покоління Кирило-Методіївців.

Сам Микола Гоголь виховуваний був в українським середовищі, жив у добу Тараса Шевченка: не чужим було йому українське патріотичне покоління Кирило-Методіївців.

Сам Микола Гоголь виховуваний був в українським середовищі, жив у добу Тараса Шевченка: не чужим було йому українське патріотичне покоління Кирило-Методіївців.

Імперіалізм „несамостійників”

Ми свідки організованої кампанії російських імперіалістів, зверненої проти „українських самостійників”.

„Отже правда така”, — пише далі Алісон — „що кожний росіянин одушевляється переконанням, що його країна одна днина має здобути світ, а загальна віра в такі наслідки — це головна причина, чому Росія останніми часами поробила такі кроки для її здійснення.

„Хоч яка страшна сила Росії, яку дає їй безмежний простір її території і велика та швидко зростаюча кількість її підданців, але вона це страшніша завдяки їх військовому духу і слухняній владі, якою вони відзначаються.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

вбивства; — республіканський дух ніколи не захоплював значної частини населення. Війська, які повернулися з Парижу в 1815 р., принесли з собою великий подив для ладу Західної Європи.

„Отже правда така”, — пише далі Алісон — „що кожний росіянин одушевляється переконанням, що його країна одна днина має здобути світ, а загальна віра в такі наслідки — це головна причина, чому Росія останніми часами поробила такі кроки для її здійснення.

„Хоч яка страшна сила Росії, яку дає їй безмежний простір її території і велика та швидко зростаюча кількість її підданців, але вона це страшніша завдяки їх військовому духу і слухняній владі, якою вони відзначаються.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

Із завоюванням світу цей нарід надіється на компенсацію — ба, ще й більше ніж компенсацію за всі лиха його внутрішньої адміністрації.

ПОРТРЕТ СТАЛІНА

До цього Сталінові вдавалось з усіма першим розраховуватися, і він ні перед ким не залишився в боргу. Одним — куди, іншим — Сибір, третім — каналські роботи — для всіх виказаний ним кінець. І лише він один весь час залишається переможцем, нагородженим вічною тривою самолюбця за власний захист, за особисте збереження, завжди і всюди і а пр у же н о остерігаючись і тільки приглядаючись, щоб хтось з до нього близьких, чи навіть, ще ближчих не осмілювся відомстити йому за тих безліку багатьох кельно показаних чи знищених ним.

ти, а ще більш тяжко злікувати вати його наслідки. Якщо б Сталіна зачислити до наших дійсних, а не механічних сучасників, його слід було вважати за найбільшого зрадника людства, та він — перогорнена сторінка і належить цілком минулому як і Чингіз-Хан і Нерон, хоч це не позбавляє його сучасного значення — найнебезпечнішого людства і ні в якій мірі не зменшує його загрози для світу вільних від тиранії людей.

не на твердому ґрунті ясних і справедливих взаємин між собою, то поява Сталіна в теперішньому світі була б цілком виключена. Лише наявність нерівності суспільного розвитку, відсутність належного об'єднання, співпраці і поінформованості між народами утворили не лише умови для появи тирана, а й добрі можливості для нього використати анархію в людському суспільстві.

славу". Для нього цілком байдуже, де і як загинуть посланим на смерть десятками мільйонів людства, головне полягає в тому, що через їхню смерть він здобуде для себе безсмертя. Хоч для історії воно лишилось тільки безсмертям вічної ганьби тиранові, закріплене величчю кров'ю, а тому надовго передане майбутнім генераціям.

від кодонів СССР, що ніколи на власні очі не бачили підсовєтських людей, а про що країну поінформовані за десять протирічливими даними з журналі, звичайно ще й досі не мають достатньої підстави для того, щоб в свідомості утворити ясний і правдивий образ Сталіна.

З другого боку російський уряд постановив все робити, щоб викопати прірву поміж українцями та поляками. З цієї метою уряд протегуєвався цією історичні студії, що стверджували, що, як зробила Польща України, що стверджували насильства поляків над українським народом. Річ при- (Закінчення на сторони 3)

ПОДБАЙТЕ, ЩОБ ВАШОГО ІМЕНІ НЕ ЗАБРАКЛО У ВЕЛИКОМУ КУЛЬТУРНОМУ РЕФЕРЕНДУМІ! ВИШЛІТЬ НЕГАЙНО ЗАМОВЛЕННЯ НА НОВИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИК „СВОБОДИ“!

УКРАЇНСЬКІЙ НАУЦІ ПІД ЯЛИНКУ

Звізу вулиці і крамниць святощо освітлено. Вже розгоріся передріздвяний рух. Ви думаєте, яку обмову зробили б у помешканні. Ви журитеся, кому і що купити на святоточний дарунок. Ви любите цей гарний звичай і про присну журбу... А організоване суспільство не забуває в ці дні про тих близьких і рідних, що далеко в чужині, або навіть на фронті в Кореї, стоять на сторожі нашої свободи і наших свят. Товариства збирають і висилають ті особливі гостинці. Це вже не тільки гарний звичай, але і шляхетний учинок, навіть обов'язок.

Чи Микола Гоголь український письменник?

Родився, що звичайно це була правда. Але рівночасно ті самі вчені пильно промовчували вчеське зло, яке робила Москва Україні. В той спосіб витворювалися серед українців односторонні погляди на минуле України, а саме, що одиницею ворогом українського народу була Польща; Московщина була спасенням українського народу супроти польського населення. Ці самі історичні малювали Берестейську Унію, себто наближення України до заходу, як чисто польського інтригу на знищення українського народу, а не як природний гін українського народу для ратування своєї національної самостійності в шуканні зв'язків із заходом. Такі історичні погляди, починаючи від половини 19-го століття, систематично робувдовувала так звана за-падно-руська історична школа. В'чій працювало та на її ідеології виховувалося теж багато українських вчених, яким згодом важко було визволитися з-під духовних впливів своїх вчителів западно-руських казюних істориків.

Саме така ідеологія положе-на в основу „Тараса Бульби“ Миколы Гоголя. Убрана в майстерку форму, дарма, що без дійсного історичного підґрунтя, вона робила подвійну службу. З одного боку вона так виховувала український патріотизм, з другого боку, копала прірву поміж українцями та поляками зовсім за інтенціями тодішньої російської політики.

Для автора цих рядків немає сумніву, що Микола Гоголь — не український, а російський письменник. Це письменник малорос, тим більше небезпечний для українського народу, що саме такі типи Росія завжди пропагувала і нині пропагує як ідеал українця, забололеного в українську природу, в козацького гопака, в український борця та вареники, але прив'язаного до одної імперської ідеї, одної Росії. Ідеальним типом такого „українця“ був Микола Гоголь.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Починаючи в неділю, 9 грудня 1951, розпочне свої радіоаудіції в українській мові нова радіовислывля „Трембіта“ на хвиліх 1240 К. С від год. 6-ої до 7-ої ввечері із стандарту СКВ в Ошаві, Онтеріо. Вислывля буде щонеділі. Програмовий керівник Анастас Курдидик, адміністративний Богдан Луквевич. Адреса: Українська Радіопередача „ТРЕМБИТА“, 155 Врайт Аве, Торонто, Онт.

3 ТЕАТРУ

„Пришов інспектор“ Дж. Прістлі, в Нью Йорку

(До вистави Українського Театру під проводом В. Владацького)

Український Театр під мист. керівництвом В. Владацького — це справді рідкий, але завжди бажаючий гість у Нью Йорку. Навіть і на цей раз колектив театру вибрав Нью Йорк колектив завершувачим пунктом в кількмісячному успішному турне по ЗСД і Канаді. Отже, останню виставу п'єси Дж. Прістлі „Пришов інспектор“ треба розглядати як творчий підсумок праці Українського Театру за театральний сезон 1951 року.

Твори відомого англійського драматурга Дж. В. Прістлі невідзначуються надто вибагливою тематикою чи сенсаційною побудовою сюжету. Але вони тримають глядача у величезному напруженні майстерною розвязкою непересічно змалюваних подій і зростаючою лінійно дбайливо викликаних діалогів. Для театру його твори — це невичерпне джерело натхнення з найліпшого чи розуміє їхній глибокий психологічний зміст. Так, в одному драматичному творі бачимо різні площини, на які може спіратися модерна драматургія. Постановник і режисер В. Владацький в спеціальній реалізації п'єси зовсім слушно іх підкреслює, зокрема наголосивши останню з них. Завдяки своїй вродженій проникливості, багатолітньому театрознавчому досвіду і як максимум фактовості, — реж. В. Владацький пришов до цієї розвязки з найбільшою дискретністю, смаком і почуттям міри.

Відмовившись від користування пересічними художніми засобами, театр В. Владацького вибрав важкий шлях шукання нового стилю; нових засобів сценічної виразності. Мистецький керівник театру глибоко усвідомив, що уникнути кризи й творче банкрутство в нових несприятливих обставинах може тільки такий театральний колектив, який в щоденному творчому горні зростає беззаперечною потребою дальшого удосконалення режисерсько-художньої техніки, а також інтуїтивний шукання нових засобів сценічної виразності в межах творчої методи свого колективу.

3 КУЛЬТУРНО-НАУКОВОГО ЖИТТЯ

Доповідь д-ра Степана Ремецького про Михайла Драгоманова

У неділю 9 грудня ц. р. в Літературно-Мистецькому Клубі (149, 2-га ав.) заходами Об'єднання Прихильників Визвольної Бороти України (відділ Нью-Йорк) відбулася доповідь д-ра Ст. Ремецького на тему: „Михайло Драгоманов і сучасність“. Доповідь в живій і яскравій формі дав вичерпну характеристику діяльності М. Драгоманова, спростував спираючись на незаперечні факти, невирішені думки оточення М. Драгоманова і відзначив велику заслугу Драгоманова для свого часу і для нашої сучасності. На початку своєї доповіді д-р С. Ремецький цілком слушно зазначив, що діяльність Драгоманова треба розглядати в світлі доби 70-80 рр. минулого століття, і ні в якому разі не можна сподіватися до оцінки діяльності Драгоманова з критеріями нашої сучасності. Схарактеризувавши філософські і соціально-політичні течії останньої чверті XIX ст., доповідь відзначив, що Драгоманов був першою людською свідомістю, що його соціалізм нічого спільного не мав з марксистським соціалізмом, що Драгоманів ринув заперечувати класову боротьбу і натомість підкреслював християнські етичні моменти, обстоюючи свободу людини, свободу і рівність громад, свободу нації. Драгоманів був твердим і послідовним націоналістом і одночасно європейцем, національну культуру, на думку Д., повинна бути вивіреною з загальнолюдським змістом. Драгоманів стояв за повну самостійність вільної спільної громади на Україні. Драгоманів був послідовним демократом, він вивів ширше гасло: Франко („Вид Купця до Сну“) — Драгоманів гасло було „Вид Купця до Тисяч“. Драгоманів дав Гаманіолову клятву боротися за вільність Карпатської України в єдиний український визвольний рух, і він був піонером цієї великої справи. Драгоманів особливу увагу звернув на Галичину і зробив дуже багато для її культурного і політичного піднесення. „Галичина для мене така ж рідна як і Полтавщина“ — ці слова Драгоманова були підтверджені ділом. В той час, коли перед царським московським урядом снайпівали Костомарів, Гитцельберг, Антонович і навіть автор української частини програми були: Гомонія Україна (слова Т. Шевченка), Марія Молодик (слова П. Левицька), та Дума про Кемітен (слова В. Ковалюка), і виконавці І Зафорта, М. Мисневського з вокального квартету, в склад якого входили Гр. Кітасюк, Гр. Попов, І. Кітасюк, П. Міняйло, а деклямував Ф. Дем'яненко. Мішаний хор Американської Української Молоді М. Дітройт (соліст М. Мисневський та диригент Гр. Кітасюк) прекрасно відспівали: Шеня про Америку (слова О. Гай-Голова), Шаста нам, Воже (лірична молитва), слова К. Перелісної), Задіяряно (слова Ю. Вурцицька) та Вставай народе (слова І. Вагрянова). При фортепіані була відома О. Дурбина.

3 КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛИ

ТВОРЧИЙ КОНЦЕРТ ГР. КИТАСТОГО В ДІТРОЙТІ

ТВОРЧИЙ КОНЦЕРТ ГРИГОРІЯ КИТАСТОГО В ДІТРОЙТІ Григорій Кітасюк — мистецький талант. Його триофальні виступи з Калелею Вандурстис-ю. Тараса Шевченка в 1949 і 1950 рр. в ЗСД і в Канаді (поміж інших всі інші виступи з цією ж Калелею на Рідних Землях і на чужині) будуть збережені нашої історією, як одні з кращих її сторінок.

Але після триофу — прийшов момент хвилюючого знаку. Григорій Кітасюк відійшов від Калелі-Вандурстис, як її довголітній мистецький керівник. Ми не будемо виходити з причин цього розкоду. Ми не будемо шукати вини за одню або другою стороною. Мабуть вина по обох боках. Ми тільки гадаємо, що висловимо думку всього здорового українського громадянства, коли ствердимо, що цей інцидент у рядах Калелі Вандурстис дуже боляче вдарило по всіх нас. Одночасно хочемо вірити, що мости між Калелею Вандурстис і Г. Кітасюком не є позираним. „Добра воля і велич наших завдань для нашої поневоленої, але не покороної Батьківщини, залучають усі діри, що з'являються на цих мостах.“

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

Український архів-музей і бібліотека при Осередку Української Культурної і Освітньої Вільної України займає п'ять кімнат, наповнених дорозгнісаними експонатами. Тут зберігаються архіви композитора О. Ковалюка, архів і музей пам'яті П. С. Ковалюка, архів-бібліотека пам'яті І. Воберського, так званий „Харківський Архів“, присвячений англійській зоні Німеччини, приватний архів різних українських діячів, збірки рукописів і окремі рукописи, різні пам'ятки визвольної бороти України, вироб українського народного мистецтва. В одній з кімнат розміщена бібліотека, до якої приходять видання з усіх країв вільного світу. В другій кімнаті — музей з етнографічними та іншими експонатами. Четверта кімната — читальня.

Доповідь проф. В. Дорошенка „ОО Василіяни — науковці“ відбулася 16 листопада заходами Літературознавчої Комісії НТШ у Філадельфії. Вечір пам'яті Юрія Клена — відбувся у Мюнхені з нагоди 60 років квітня для народження поета. Вечір вшанування Українська Вільна Академія Наук. Ювілейний Вечір присвячений поетичній творчості Михайла Ореста з нагоди його 50-річчя відбувся в Нью Йорку в Літературно-Мистецькому Клубі 22 листопада ц. р. Проти українці Голандії: Про те виділо Об'єднання українців у Голандії спеціальний комунікат.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю заручувати мене до передплатників тижневіка літератури, мистецтва і культури. Передплату на тижневік зобов'язуюся вислати негайно, як він почне появлятися. (Виповніть по-англійськи!) Ім'я і прізвище _____ Адреса: _____ (№ & Street) _____ (City) _____ (State) _____ (Date) _____ (Signature)

НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ

вже вишли з друку КОЛЯДИ І ЩЕДРІВКИ

в укладі Ігора Соневицького на фортепіані від найлегших для початківців до найтяжчих Ціна \$1.00

Замовлення слати до „Свободи“: 83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ має появитись як окреме недільне видання „Свободи“ від початку 1952-го року. Негайно вислывля замовлення приспішит появу цього тижневіка. В тій цілі виповніть подане внизу зголошення, витність його та перешліть на адресу „Свободи“: SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ДІМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Три роки тому Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці постановила подбати про живий осередок української культури в Нью-Йорку. Таку постанову внісела Управа тої старої та заслуженої української наукової установи в 75-ти роковини свого існування, бо почувала за собою перед українським народом на рідних землях та перед українською історією велике відповідальне завдання створити в безпечнім місці на американським континенті пристановище для розсипаних по всьому світі скрабів українського духа, прогнаних з рідної землі російським наїзником.

Нині на рідних землях українська національна культура, поставлена поза законом, гнана, винищувана. Гордість української науки — велика Вілліотека Наукового Товариства ім. Шевченка в Львові, його два Музеї, як теж Національний Музей ім. Митрополита Шептицького нині вже не служать більше українському народові. Вони діни призначені на те, щоб фальшувати історію українського народу, щоб збавити його душу. Українські вчені, письменники, мистці нині в московській неволі духа, хоч живуть на українській землі.

По за межамі України по цілому світі опинилися не тільки творці української культури, але також по всьому світі розсипане духове добро українського народу, яке слід поки ще час позбирати та зберегти не тільки, а й поставити на службу визволення України. Добро українського народу вимагає, щоб в Нью-Йорку, в метрополії світу, в осідку Об'єднаних Націй як найкраще повстав Український Національний Архів, Українська Національна Вілліотека, Музей Українського Мистецтва.

Тут мусить достати українська наука робити, щоб українські вчені та українська наука могли працювати для визволення України. В Домі Української Культури в Нью-Йорку мусять бути створені науковий інформаційний осередок для американців, що хочуть студіювати українську справу прямо з українських, ворогом непофальшованих джерел.

Нині по закінченні пере-

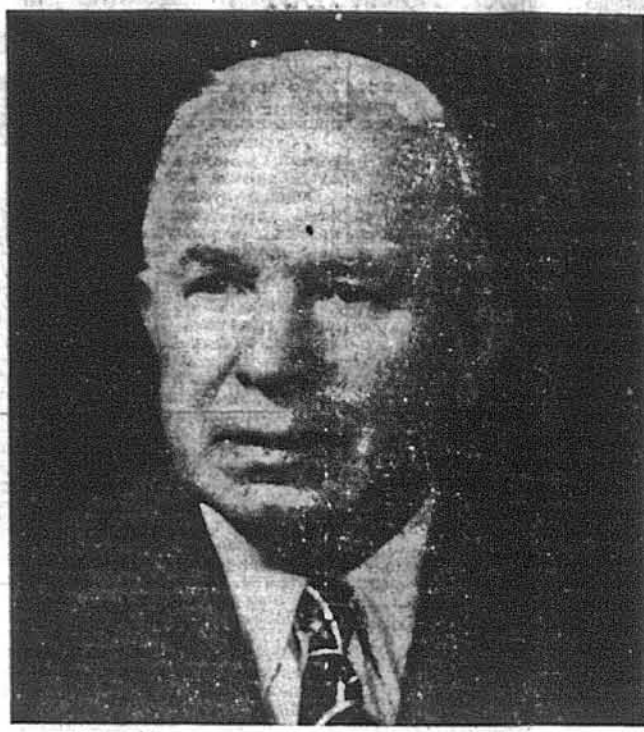
лення скитальців витворився такий стан, що на американській землі зібралася більшість врятованих українських інтелектуалів. Віримо, що це Боже Провидіння збило їх в цій вільній країні, що нині проводить світлом і напевно буде в майбутності по упадку червоної тиранії над третиною людського роду, заводить новий лад на світі, а в тім-теж і на нашіх дорогах України. Тому окрема відповідальність падає на ці культурні сили в Америці. Дім Української Культури в Нью-Йорку має стати їх головною квартирою, і ту головну квартиру для живої української науки, літератури та мистецтва мають американські українці придбати в ім'я добра українського народу — в ім'я його існування та розвою як вільної нації.

Наукове Товариство ім. Шевченка на американській землі ставить перед американськими українцями що їх національну повинність та просить всіх американських українців та українців взяти реалізацію цього плану за свій національний обов'язок, за свою національну честь. Одноразова, поважна матеріальна жертва свідомих американських українців та українців може справу Дому Української Культури в Нью-Йорку розв'язати негайно. Щоб Дім Української Культури став дійсністю, треба тепер Науковому Товариству ім. Шевченка позичити на довший термін 150 тисяч доларів.

Управа НТШ дотепер пильно збирала фонди на цю пекучу ціль та збрала близько 10 тисяч доларів; треба негайно зібрати ще найменше 40 тисяч. На збіраний дотепер фонд Дому Української Культури впливали головні гроші з Українського Народного Фонду. З тих десяти відсотків УНФ, призначених на справи культури НТШ призначувало 60% на Фонд Дому Української Культури часто з кривдою для своїх бичужих наукових потреб.

Досі вплинуло з минулорічного УНФ на Фонд ДУК \$4,685, цього року \$3,000, разом отже з УНФонду прийшло \$7,685.

Наукове Товариство ім. Шевченка апелювало також до українсько-американського громадянства, щоб ставало Членами-Основниками чи Членами-

СЕМЕН УГОРЧАК

Добродіями Дому Української Культури. Хто впише на цей фонд принайменше \$500 й більше, того ім'я як Члена-Основника ДУК буде вибите на мармуровій таблиці в голі Дому. Хто впише найменше суму \$100 того ім'я як Члена-Добродія буде вписане в Золотий Книзі, що буде постійно виставлена в музеї ДУК.

Дотепер маємо тільки одного Члена-Основника ДУК, а ним є грім. Семен Угорчак з Брукліна, що його світліну містимо: він пожертвував на той фонд \$1,000. Членами-Добродіями ДУК, що впили по \$100, стали дотепер: д-р Ярослав Макарушка, лікар Борис Филіпчук та Яків Удич. Впили теж на цей фонд менші жертви, підносячи Фонд ДУК до суми \$9,636,31.

НТШ вже було підшукало навіть дім на цю ціль, однак зібрана досі сума надто мала, щоб можна було придбати дім. Переговори покищо припинено аж до часу збільшення цього фонду. Пожертви на фонд ДУК зберігаються в банку.

Поданою оці інформації до відома громадянства, ми апелюємо до українських установ — народних домів, братств та сестричтв Америки, щоб вони при замкненні своїх річних рахунків пам'ятали про жертву на Фонд ДУК.

Ми зокрема апелюємо до українсько-американських бізнесменів, щоб пішли слідом свого старшого побратима Семена Угорчака та щоб ставали Членами - Основниками ДУК. Для них ця справа полегшена тим, що Американський Департамент Скарбу, прослідивши довголітню наукову працю НТШ, признав цій нашій установі право звільнення від податків нарівні з американськими науковими товариствами, академіями наук тощо. За приписами американського права не тільки само НТШ звільнене від всіх податків, але також всі жертви, вилучені до рук НТШ, може собі жертводавець відрахувати від свого податку при річних рахунковим замвали теж на цей фонд менші жертви, підносячи Фонд ДУК до суми \$9,636,31.

НТШ вже було підшукало навіть дім на цю ціль, однак зібрана досі сума надто мала, щоб можна було придбати дім. Переговори покищо припинено аж до часу збільшення цього фонду. Пожертви на фонд ДУК зберігаються в банку.

Поданою оці інформації до відома громадянства, ми апелюємо до українських установ — народних домів, братств та сестричтв Америки, щоб вони при замкненні своїх річних рахунків пам'ятали про жертву на Фонд ДУК.

ка чи Добродія ДУК. Краше не можна б зробити їх пам'ять вічною.

В Нью-Йорку, в найкращій частині тої метрополії світу при вулиці 65-тій близько Сентрал Парку знаходиться Палац Польської Науки, уфундований одним польсько-американським бізнесменом. Знову ж дня 2 грудня ц. р., недалеко, бо при 86-тій вулиці відкрито Дім Російської Культури, уфундований теж одним із російсько-американських бізнесменів з дедикацією: „щоб ані один росіянин не пропав для Росії в цій метрополії світу”. Американсько-українські бізнесмени, американсько-українські установи, пам'ятаймо, щоб ми не були гірші від інших, бо наша національна гордість не менша від національної гордості та прив'язання до рідної культури польського чи російського бізнесмена, тим більше, що потреби українського народу куди більш від їх потреб.

Зголошення в Члени-Основники чи в Члени - Добродія Дому Української Культури слід слати на адресу: Shevchenko Scientific Society, 50 Church St., R. 252, New York 7, N. Y.

На ту ж установу слід виставляти чеки чи моні ордери. М. Ч.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЕНЦИКЛОПЕДІЮ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Теперішні умови: За цілість оплавлену в трьох томах 33.00 дол. Перша вплата не менше 15.00 дол.

Після появи цілоти книгарська ціна буде 45.00 доларів. Вже друкують останні випуски, тож це вже останні тижні приймання передплати по нижчій ціні. Користайте з нагоди: — присилайте передплату!

По інформації з передплатою прохайте звертатися на адресу:

M. Shlemkevych
347 Grier Avenue
Elizabeth 2, N. J., U. S. A.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода”.

Генерал Шандрук між українськими ветеранами в Торонті

18 листопада 1951 завітав до Торонта з Нью-Йорку ген. Шандрук, щоб промовити на Всеукраїнським Протестаційним Вічу проти російських імперіалістів, яке відбулося в Мессей Гал за тринадцятилітньої участі українського громадянства і представників Московію поновлених народів, які теж прилучили свій протест проти червоного і тепер підготованого російського імперіалізму і висловились за повну суверенність Соборної України, як теж всіх інших народів східної і середньої Європи.

З тої нагоди ген. Шандрук відвідав і Українську Стрілецьку Громаду, якої Відділ ч. 1. саме відбував свої місячні членські збори, на яких було понад 100 членів. Генерал прибув в супроводі заступника чолови Головної Управи УСГ і голови Братства Карпатських Січовиків д-ра С. Росохи і сот. Андрия Палія. Членство Відділу УСГ, яке складається з колишніх воїнів армії УНР, УПА, УСС-ів, Карпатської Січі, УПА і Української Дивізії УНА, серйозно привітало свого генерала і на команду Старшини Відділу С. Требуша „Струнко!” вшанувало його вставанням з місця.

Генерал сказав своє привітне слово, яке українське воцтва вислухало стоя, а відтак на прохання д-ра С. Росохи п. ген. Шандрук сказав про загальний стан української військової справи. Ген. Шандрук підкреслив, що він с настроєм дуже оптимістично, бо українська військова справа стоїть добре, а стан українського воцтва задовільний. Висловив надію, що цей стан ще поліпшиться, бо на чолі українського воцтва стоїть і керує українсько-військовою справою ген. М. Калуський, який с відомий не лише як український громадський і політичний діяч, але теж як військовий фахівець, який саме ту справу припинус і порушить там де потрібно. На прохання, пор. Косини ген. сказав про І. Дивізій УНА.

Потім продовжувались членські збори УСГ на яких пробилися організаційні справи. Прийнято в нових членів і на основі постанови Надзвичайного З'їзду УСГ, що відбувся в Торонті 20. і 21. жовтня, вибрано пор. Вол. Шелеста ре-

дактором Стрілецької Сторинки в „Новому Шляху”, яка має місцеві поглядати. Редактором Ювілейного Альманаху Української Стрілецької Громади з нагоди її 23-літнього існування, вибрано д-ра С. Росоку.

Крім цих важливих рішень обговорено програму Амадеї в пам'ять 30. Річчя Визволення, яку влаштує Відділ УСГ і Братство Карпатських Січовиків 2. грудня о год. 2:30 в Аудиторії УНО в Торонті, як теж справу Річчя Загальних Зборів, які мають відбутись 30. грудня 1951 р.

Збори пройшли в надзвичайно дружній і діловій атмосфері і закінчились відспіванням „Не пора, не пора!”

Микола Мінгович

ВІД В-ВА ЕНЦИКЛОПЕДИЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

В-во прохає Всіх Вельмишановних Передплатників, зокрема Відділу Українського Народного Союзу, не непокітяться, коли досі ще не всі одержали перший том Енциклопедії. Адміністрація вислала книжку реєстрованою поштою і не було випадку пропачі. За те трапляються випадки звороту при недокладній, знищеній по дорозі, або змінній адресі. Всі ці випадки спокійно wyjaснюється і всі передплатники будуть задоволені.

Одночасно інформусмо, що другий том Енциклопедії опрацьовується, а з третього друкують останні випуски.

За всіми інформаціями і з передплатою прохайте звертатися на адресу:

M. Shlemkevych
347 Grier Avenue
Elizabeth 2, N. J., U. S. A.

Т-во ПРИХИЛЬНИКІВ УКР. ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ і АСОЦІАЦІЯ ПРОФЕСОРСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ УВУ

— влаштовують —

30-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ УНІВЕРСИТЕТУ В НЕДІЛЮ, 23. ГРУДНЯ (DECEMBER) 1951 р.

від 7. години ввечері
В АУДИТОРІЇ ШКОЛИ ВАШИНГТОНА ІРВІНГА
при 16. вул. в Нью-Йорку.

В програмі дві доповіді Професорів: Р. Стоцького та О. Андрушкової. Концерт з участю хору „Думки”, В. Шешка, Л. Рейнарвича і Р. Савицького.

Квитки по \$1.00 в „Сурмі” в „Арці”.

СПЕЦІАЛЬНІ Святочні Ціни до 31. грудня включно.

ШИНКИ В КЕНАХ

DOMESTIC 75¢
ПОНАД 10 ФУНТІВ

КОВБАСА

МЕЛЕНА 65¢

ШИНКИ

СВІЖІ ПЕРЕДНІ 40¢

ШИНКИ В КЕНАХ

ІМПОРТОВАНІ 98¢

В ЧЕТВЕР, П'ЯТНИЦЮ І СУБОТУ
СКЛЕП ОТВОРЕНИЙ ДО 9-ТОЇ ГОД. ВВЕЧОРІ
ДО 31. ГРУДНЯ ВКЛЮЧНО

УВАГА! БРОУКС, НЬО ЙОРК, ПОНКЕРС І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
Українська Православна Громада св. Воскресення, 675 1st 183 Стріта в Бронкс 58, Н. Й., влаштує в неділю, 30-го грудня (Dec.) 1951, в год. 5:30 ввечері, в Шкільній Аудиторії, СПЕЦІАЛЬНІ Святочні ФІЛЬМОВІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ на РОЖДЕСТВО ХРИСТОВЕ, в 5-тих частинках: 1. Мірка Золота, ріднина драма. 2. Обривана Струна, життя боротьба молодого подружжя. 3. Рідняна Програма (short selections). 4. Релігія і Соціальне життя українців в Америці (фільм кольоровий). 5. Св. Николай особисто доручить дітям Святочні Дарунки. — Запрошуємо всіх друзів давно і новоприбулих українців прийти і побачити цю багату змістом святочну програму, яка вічно останеся в пам'яті у кожного учасника.—Комітет. Всіх сердечно вітаємо!

УВАГА! УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ! УВАГА!

В СУБОТУ, 22. ГРУДНЯ (DEC.) 1951 Р.
о год. 6-ї ввечері, в залі AMERICAN LEGION, Post 1260, в Нью-Йорку 80 St. Mark's Place (обіч 1st Ave.)

Конференція Українського Лікарського Т-ва з ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

1. Доповідь проф. Михайла Ветухів (Нью-Йорк): Про природно-випорніть в туберкульозі.
2. Підготовка до загальних зборів УЛТ-ВА.
3. Віжучі справи.
- 3 огляду на вагу повних справ, побажана якнайкращення участь членів Товариства. Крім цього прохється вплачувати на конференції або надсилати поштою річну вкладку у висоті \$6.00 на адресу Т-ва: American Ukrainian Medical Society, P. O. Box 355, Cooper Station, New York 3, N. Y.

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ Т-ВА:
Др. Роман Осінчук, голова,
Др. Клементій Рогозинський, секретар

УВАГА! БРУКЛІН, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗВУКОВА УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМА ОПЕРЕТА

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

продукції В. Авраменка

В СУБОТУ, 22. ГРУДНЯ 1951 Р.

в 7:30 год. ввечері

В НЕДІЛЮ, 23. ГРУДНЯ 1951 Р.

в 7:30 год. ввечері

UKRAINIAN NATIONAL HOME

216 Grand Street Brooklyn, N. Y.

В Фільмі виступають: Сабаніса, оперова співачка, Швець, Водяний, Крейона, Зеліцький, Діброва, Свистун і інші. Велика оркестра і танці. Українці на світовій виставі в Нью-Йорку, хор із 300 співаків під проводом О. Кошиця. Співаки: М. Голіняський, П. Ординський, скрипкачка Д. Греско і 500 танцюристів школи Авраменка.

Приходіть масово і клічте своїх знайомих, а цим піддержіть рідне фільмове мистецтво.

LONG DISTANCE SERVICE IS FASTER BEFORE CHRISTMAS EVE. Though we'll all be on the job and doing our best to handle every Long Distance call promptly—some calls are bound to be delayed during the "last-minute" Christmas rush. So—may we make a friendly suggestion? Call, if you can, before Christmas Eve. On Sunday, the 23d, for example, low holiday rates will be in effect, and we can give you much faster service!

Calling by Number Speeds Calls Too! When you can give your operator the out-of-town number, she can put your call through without consulting Information in the city you're calling.

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР
під мистецьким проводом Володимира Блавацького
з НАГОДИ 5-ГО РІЧНОГО ЗІЗДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ (ООЧСУ)

НЕДІЛЯ, 23. ГРУДНЯ 1951

в салі: MANHATTAN PLAZA, 66-68 East 4th Street, New York City (між 2-гою і 3-тєю Евеями)

1. ІОГАННА ЖІНКА ХУСОВА

Драматична картина Лесі Українки

2. НА ПОЛІ КРОВИ

Драматична поема Лесі Українки

Постави: В. Блавацький. Декоративне оформлення: В. Клех.

Вступ: \$2.00, \$1.50 і \$1.00. Початок о год. 7-ї ввечері.

Білеті можна набути в Книгарнях: „Говерлі” — 41 Е. 7-ма вул.; „Сурма” — 11 Е. 7-ма вул.; „Арка” — 48 Е. 7-ма вул.; „Кооператив” — 76 Е. 7-ма вул. і доміні ООЧСУ, 123 — 2-га Евеія.

РОЗШУКИ

Поміркуйте сестру Дмитра... JULIA ENDEK KISAREWICH... 10 Benham St., Bristol, Conn.

КУРСИ - НАУКА

ПОВІДОМЛЕННЯ... Уважаючи вищий інтелектуальний на техні. фахівця-інженера...

ПЛАСТИНКИ - РЕКОРДИ

УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ БАНДУРИСТІВ... FOREIGN RECORD EXCHANGE... 2219 W. Chicago Ave., Dept. "U"

ВАКАЦІЇ

MIAMI, FLORIDA... МАСМО КІМНАТИ ДО ВІНАГМ... 257 N. E. 17th STREET

ПАЧКА МІСТЕЦЬКИХ РІЗДВЯНИХ КАРТОК за \$1.00... Ukrainian Publishing Co., P. O. Box 235, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ... FOREIGN RECORD EXCHANGE... 2219 W. Chicago Avenue (Dpt. "U") Chicago 22, Ill. U.S.A.

СУГЕСТІЇ НА СВЯТОЧНІ ЗАКУПНА... КАРТОЧКИ... Календарі стінні і книжкові... СВЯТОЧНА ПАЧКА... СВЯТОЧНІ ПЛАТІВКИ-РЕКОРДИ ДО ГРАМОФОНУ... ВИБРАНІ НАПКРАЦІ УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ У СВІТІ... Surma Book and Music Co. 11 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

Шукають Своїх Рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету... 19977 Микола і Марія Шуля шукають сина Сергія Шуля...

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19977 Микола і Марія Шуля шукають сина Сергія Шуля... 19978 Володимир Голуб шукає таких осіб: Володимир Бачик, Михайла Андрух, Стефана Берко...

НОВІ КНИЖКИ І ЖУРНАЛ

В. Гришко. — Дві російські акції — одна українська відічі. (Доповіть, виготовлена на зборах Нью-Йоркської філії ДОБРУС 20 жовтня 1951.) Нью-Йорк, 1951.

Усіх таборів в Німеччині та Австрії: Просимо оголосити, що Андрій Когут пошукує сестричку, сина Михайла Скучат з с. Стара Скварова, п. Жовква.

J. & L. Paint Co. СКЛАД ЗАЛИЗНИХ ТОВАРІВ, ФАРБ, ПЛОМБЕРСЬКИХ, ЕЛЕКТРИЧНИХ ТА ДОМАШНІХ ПРИЛАДІВ. Доробляємо ключі і т. п. Ціни умірковані. 110 FIRST AVENUE, (Between 6th & 7th Sts.) NEW YORK 9, N. Y. Tel. GRamercy 7-6748

ДОБРА ВІСТКА ДЛЯ МУЖЧИН... Чи ви нервуєтеся, чуєтеся змучені й виснажені так, що не можете втішатися radoщами, які природа призначила для вас? Для нової енергії і життєвості заживайте HEX-TRONE. ГЕКСТРОН містить зрівноважені вітаміни, потрібні для втримання того життєвостісного почування. Без уваги на те, яких засобів ви вживали давніше, заживте ГЕКСТРОН і переконайтеся на самому собі, що ви може зробити для вас, як уже зробили тисячі мужчин, які втішались тепер найбільшими radoщами через заживання ГЕКСТРОН-у. Правильна ціна на ГЕКСТРОН — \$4.00 за одну пачку. Однак за спеціальним порозумінням для читачів цієї газети ви дістанете цю низьку. Тільки вишліть оце оголошення до BERJAC PRODUCTS, Dept. 363, 790 Troy Avenue, Brooklyn 3, N. Y., а дістанете дві пачки ГЕКСТРОН-у лише за \$5.00, отже знижку \$3.00 на звичайній ціні. Не треба навіть посылати грошей. Заплатите поштареві, коли принесе пачку. ГЕКСТРОН продається з гарантією звороту грошей, як не буде доволені. Затягте собі: Перша тайна кожного успіху — це діяння. Отже не відкладайте цього. Замовте тепер.

ТАРЗАН, ч. 2735. Найшли сліди. Несподівано подорожні увійшли на рівнину, оточену скелями по берегах. Серед них шлях висів вузлом до Оку-Оня. Ясна пятка при шляху прикувала до себе бистрі очі Тарзана. Це був рубець хусточки з вигиптуваною буквою „D“.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВАНОВ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 281, відбудуться в п'ятницю, 21. грудня, в год. 8. вечорі, в У. Н. Домі, 33-35 West 19. Стр. Обов'язком кожного члена і членкині прийти на збори і вислухати річні звіти уряду і контрольної комісії за 1951 рік.

ПІСМЕРТНІ ЗГАДКИ... ВАСИЛЬ ЛУЦІВ, член Тов. Запорозька Січ, від 387 в Рачестер, Н. Я., по довгій недугі помер 20. вересня 1951 р. Похорон відбувся 18.92 року в Мостіці, пов. Калуж, Україна. Був членом від 1921 р. Похорон в краю жінки Магдалини, сина Василя і дочку Марію. Похорон відбувся 23. вересня при участі родичів, знайомих і членів. — В. Н. !

ГЕБЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСІ ІЗДІ. GR. 7-9951... КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ІЗДІ АВТАМІ... 155 — 2nd Ave., біляма 10th St. NEW YORK CITY

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc. P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

УВАГА! ГРОМАДЯНИ! DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y. (між 2-3 етажнями 8. вул.) МАГ НА СКЛАДІ ВЛАСНОГО ВИРОБУ ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ в найкращих фасонах. Отже не чекайте до останньої хвилі з Вашими закупнами на свята. У нас куплені капелюхи приймаємо до перерібки. ДАЛЬШЕ ПРИГАДУЄМО, що маємо відділ МУЖЕБСЬКОЇ ГАЛАНТЕРІЇ, а саме: першої якості сорочки, спортивні сорочки, шкарпетки, ланголі марки: "Jayson" і "Fruit of the Loom" і імпортовані. ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЯ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІЯЛЬНУ ТА НІЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ! Говоримо по українськи. При закупі капелюха та інших речей даємо гарний подарунок. Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано і кожного четверга між 7-8 год. вечорі на хвилі 1480, (станція WHOM). ОТВОРЕНО ЩОДЕННО ДО 10 Гол. ВВЕЧОРІ.

ПРОФЕСІЙНІ ОГОЛОШЕННЯ

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697... Dr. M. MANZELЬ лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, недуги дитрок і сочевого міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застарілих пещілих та інших лихорад. Аналіз крові, сечі і інших виділень. Аналіз крові для супружеских дозволів.

ВАСИЛЬ ЛУЦІВ, член Тов. Запорозька Січ, від 387 в Рачестер, Н. Я., по довгій недугі помер 20. вересня 1951 р. Похорон відбувся 18.92 року в Мостіці, пов. Калуж, Україна. Був членом від 1921 р. Похорон в краю жінки Магдалини, сина Василя і дочку Марію. Похорон відбувся 23. вересня при участі родичів, знайомих і членів. — В. Н. !

МІХАІЛ ОЛЬШЕВСЬКИЙ, член від 295 У. Н. Союзу в Екстр. О., помер у 62. році життя 28. листопада 1951 р. Похорон відбувся в селі Північній, пов. Новий Самбір, Ветупин до У.Н.С. в 1928 році. Похорон у смутку жінки Катерини і чотирьох дочок: Ани, Розалії, Гелени і Фрими. Похорон відбувся 1. грудня з поштивою задоволення до церкви св. Палади при співучасті родичів і членів Бр. Сою. св. Духа на катол. цвинтарі. — В. Н. !

ІВАН БУНЬО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБЕНЬ ЗАРИДЖЕ ПОГРЕБАМИ \$150 по ціні так низькій як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАПКРАЦА

ІВАН БУНЬО UKRAINIAN UNDERTAKER & EMBALMER 437 EAST 5th STREET New York City Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА UKRAINIAN UNDERTAKER & EMBALMER 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

IT PROVED TO BE A CORNER TOWN FROM A KERCHIEF, AND IT BORE THE EMBROIDERED LETTER "H". PRESENTLY THE TRAVELLERS ENTERED A BROAD CLIFF-EDGED VALLEY. BETWEEN HUGE ROCKS, SMALL MOUNTAINS IN THEMSELVES, THE ROAD WOUND SNAIL-SHELL LIKE ONWARD TOWARD OKU-ONYA. A WHITE FLASH AT THE SIDE OF THE ROAD CAUGHT TARZAN'S ALERT EYES.

ПРОФЕСІЙНІ ОГОЛОШЕННЯ

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697... Dr. M. MANZELЬ лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, недуги дитрок і сочевого міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застарілих пещілих та інших лихорад. Аналіз крові, сечі і інших виділень. Аналіз крові для супружеских дозволів.

ВАСИЛЬ ЛУЦІВ, член Тов. Запорозька Січ, від 387 в Рачестер, Н. Я., по довгій недугі помер 20. вересня 1951 р. Похорон відбувся 18.92 року в Мостіці, пов. Калуж, Україна. Був членом від 1921 р. Похорон в краю жінки Магдалини, сина Василя і дочку Марію. Похорон відбувся 23. вересня при участі родичів, знайомих і членів. — В. Н. !

МІХАІЛ ОЛЬШЕВСЬКИЙ, член від 295 У. Н. Союзу в Екстр. О., помер у 62. році життя 28. листопада 1951 р. Похорон відбувся в селі Північній, пов. Новий Самбір, Ветупин до У.Н.С. в 1928 році. Похорон у смутку жінки Катерини і чотирьох дочок: Ани, Розалії, Гелени і Фрими. Похорон відбувся 1. грудня з поштивою задоволення до церкви св. Палади при співучасті родичів і членів Бр. Сою. св. Духа на катол. цвинтарі. — В. Н. !

ІВАН БУНЬО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБЕНЬ ЗАРИДЖЕ ПОГРЕБАМИ \$150 по ціні так низькій як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАПКРАЦА

ІВАН БУНЬО UKRAINIAN UNDERTAKER & EMBALMER 437 EAST 5th STREET New York City Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА UKRAINIAN UNDERTAKER & EMBALMER 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

IT PROVED TO BE A CORNER TOWN FROM A KERCHIEF, AND IT BORE THE EMBROIDERED LETTER "H". PRESENTLY THE TRAVELLERS ENTERED A BROAD CLIFF-EDGED VALLEY. BETWEEN HUGE ROCKS, SMALL MOUNTAINS IN THEMSELVES, THE ROAD WOUND SNAIL-SHELL LIKE ONWARD TOWARD OKU-ONYA. A WHITE FLASH AT THE SIDE OF THE ROAD CAUGHT TARZAN'S ALERT EYES.